ОБҐРУНТУВАННЯ
до питання щодо прийняття постанови НКРЕКП «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 31 травня 2022 року № 555»

В умовах триваючої повномасштабної збройної агресії та систематичних цілеспрямованих ворожих обстрілів об'єктів критичної інфраструктури України питання забезпечення сталого живлення населених пунктів і безперебійного функціонування систем життєдіяльності набуло стратегічного значення для національної безпеки.

З метою врегулювання відносин між учасниками ринку щодо достовірності ведення комерційного обліку електричної енергії в умовах воєнного стану НКРЕКП було прийнято постанову від 31.05.2022 № 555, яка спрямована на покращення точності та достовірності формування даних комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії, а також створення можливості фіксації обсягів перетікання електричної енергії з тимчасово окупованої території на іншу територію України та/або з іншої території України на тимчасово окуповану територію.

У зв'язку з масштабними та тривалими порушеннями нормального режиму роботи об'єднаної енергетичної системи виникає об'єктивна необхідність масового залучення органами державної влади, місцевого самоврядування, силами цивільного захисту та операторами систем розподілу (далі – ОСР) автономних резервних джерел живлення (дизельних генераторів).

Разом з тим на розгляд до НКРЕКП надійшли звернення від міністерств, обласних військових адміністрацій та ОСР щодо практичної необхідності врегулювання питань приєднання таких резервних джерел до мереж ОСР. З огляду на специфіку роботи генеруючого обладнання, що залучається під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (аварій), чинна нормативно-правова база потребує адаптації задля коректного відображення обсягів у фізичному та комерційному балансах.

З метою врегулювання зазначених питань НКРЕКП розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 31 травня 2022 року № 555» (далі – проєкт постанови), який передбачає затвердження на рівні постанови НКРЕКП Порядку забезпечення у період дії в Україні воєнного стану комерційного обліку електричної енергії, відпущеної резервними генеруючими установками до електричних мереж операторів систем розподілу (далі – Порядок).

При цьому Порядком перебачено врегулювання особливостей організації та забезпечення комерційного обліку відпущеної резервними генеруючими установками електричної енергії до електричних мереж ОСР під час тимчасового електропостачання споживачів, в тому числі питань:

підключення та відключення резервної генеруючої установки до/від електричної мережі ОСР;

формування та передачі даних комерційного обліку;

завершення відпуску електричної енергії резервною генеруючою установкою;

використання даних комерційного обліку для коректного визначення обсягів відпущеної енергії;

UB
НКРЕКП
№2363-17.3.2/26 від 11.11.2026
КЕП: Огньов А. В. 11.11.2026 13:08
3FAA9288358EC00304000000A2901E0091E7E800
Сертифікат дійсний з 01.10.2025 до 01.10.2027 09:17

Враховуючи зазначене та актуальність питання забезпечення споживачів резервними джерелами живлення, **пропонується**:

прийняти постанову НКРЕКП «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 31 травня 2022 року № 555».

Директор Департаменту із регулювання
відносин у сфері енергетики **Андрій ОГНЬОВ**

ПРОЄКТ

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (НКРЕКП)

ПОСТАНОВА

_____ Київ № _____

Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 31 травня 2022 року № 555

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 31 травня 2022 року № 555 «Про особливості забезпечення комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії в умовах воєнного стану», такі зміни:

1) абзац дев'ятий підпункту 6 пункту 1 виключити.

У зв'язку з цим абзаци десятий – п'ятнадцятий вважати відповідно абзацами дев'ятим – чотирнадцятим;

2) пункт 2 викласти в такій редакції:

«2. Затвердити Порядок забезпечення у період дії в Україні воєнного стану комерційного обліку електричної енергії, відпущеної резервними генеруючими установками до електричних мереж операторів систем розподілу, що додається.»;

3) додаток виключити;

4) доповнити Порядком забезпечення у період дії в Україні воєнного стану комерційного обліку електричної енергії, відпущеної резервними генеруючими установками до електричних мереж операторів систем розподілу, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП Юрій ВЛАСЕНКО

Додаток
до постанови НКРЕКП
_____№ _____

«ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг
31.05.2022 № 555

Порядок забезпечення у період дії в Україні воєнного стану комерційного обліку електричної енергії, відпущеної резервними генеруючими установками до електричних мереж операторів систем розподілу

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає особливості організації та забезпечення у період дії в Україні воєнного стану комерційного обліку відпущеної резервними генеруючими установками електричної енергії до електричних мереж операторів систем розподілу під час тимчасового електропостачання споживачів.

1.2. Дія цього Порядку поширюється на операторів системи розподілу, які підключають та/або забезпечують відключення резервних генеруючих установок від електричних мереж для забезпечення тимчасового електропостачання споживачів, а також на користувачів таких установок.

1.3. Терміни, наведені в цьому Порядку, вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про ринок електричної енергії», Кодексі комерційного обліку електричної енергії, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 311 (далі – Кодекс), Кодексі систем розподілу, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 310 (далі – КСР), та інших нормативно-правових актах у сфері електроенергетики.

1.4. Організація підключення та відключення резервних генеруючих установок, а також організація та забезпечення комерційного обліку електричної енергії, формування, передача, обробка, валідація, сертифікація та коригування даних комерційного обліку здійснюються відповідно до вимог КСР, Кодексу та Регламенту обміну даними електричного обліку (далі – Регламент), нормативно-технічних документів та з урахуванням особливостей, установлених цим Порядком.

2. Особливості підключення та відключення резервної генеруючої установки до/від електричної мережі ОСР

2.1. Підключення та відключення резервної генеруючої установки до/від електричної мережі ОСР здійснюється за погодженням та під наглядом

уповноважених представників відповідного ОСР, від електричних мереж якого приєднано об’єкт, що планується тимчасово заживити від резервної генеруючої установки, без отримання послуги з приєднання, із обов’язковою перевіркою схеми підключення, виконання необхідних заходів з електробезпеки та підтвердження відсутності можливості паралельної роботи резервної генеруючої установки з ОЕС України.

2.2. Такі роботи мають здійснюватися з дотриманням вимог нормативно-правових актів з охорони праці, технічної експлуатації та електробезпеки, із вжиттям необхідних технічних і організаційних заходів для недопущення несанкціонованої подачі напруги та паралельної роботи резервної генеруючої установки з ОЕС України.

2.3. ОСР визначає в електричних мережах потенційні точки підключення резервних генеруючих установок з урахуванням технічної можливості та доцільності їх використання для забезпечення тимчасового електропостачання споживачів.

3. Організація комерційного обліку

3.1. ОСР забезпечує організацію комерційного обліку електричної енергії, відпущеної резервними генеруючими установками до електричної мережі під час тимчасового електропостачання споживачів.

3.2. У разі організації точки підключення резервної генеруючої установки до електричної мережі ОСР забезпечує створення та реєстрацію пов’язаної з нею фізичної ТКО.

3.3. Створена фізична ТКО є постійною та використовується для комерційного обліку електричної енергії, відпущеної резервними генеруючими установками до електричної мережі через відповідну точку підключення, незалежно від зміни резервної генеруючої установки, яка підключається до цієї точки.

3.4. Після відключення резервної генеруючої установки від відповідної точки підключення фізична ТКО не припиняється та може використовуватися для комерційного обліку електричної енергії, відпущеної іншою резервною генеруючою установкою, підключеною до цієї точки.

3.5. ОСР забезпечує організацію вузла комерційного обліку у фізичній ТКО. ЗКО, що входять до складу такого вузла, перебувають у власності або користуванні ОСР.

3.6. Вузол комерційного обліку має забезпечувати вимірювання обсягу електричної енергії, відпущеної резервною генеруючою установкою до електричної мережі.

3.7. Параметри та характеристики ЗКО, що входять до складу вузла комерційного обліку, мають відповідати вимогам Кодексу та нормативно-технічних документів у сфері метрології та електроенергетики, з урахуванням того, що допускається відступ від виконання вимог, визначених пунктом 5.13.1 глави 5.13 розділу V Кодексу, у частині вимог до класу точності ЗВТ та вимог, визначених главою 5.10 розділу V Кодексу, у частині улаштування окремих

вузлів обліку електричної енергії, виробленої/спожитої кожною електроустановкою (групою електроустановок), які встановлені на одній площадці комерційного обліку.

3.8. ОСР забезпечує визначення дати та часу початку і закінчення періоду фактичного відпуску електричної енергії резервною генеруючою установкою до електричної мережі.

3.9. ОСР забезпечує доступ до вузла комерційного обліку та ЗКО, що входять до його складу, для здійснення передбачених Кодексом заходів з обслуговування, контролю, зчитування та перевірки даних комерційного обліку.

4. Формування та передача даних комерційного обліку

4.1. ОСР забезпечує формування та передачу даних комерційного обліку за ТКО для резервної генеруючої установки відповідно до вимог Кодексу та Регламенту.

4.2. Дані комерційного обліку за ТКО для резервної генеруючої установки формуються на підставі показів ЗКО, що входять до складу відповідного вузла обліку.

4.3. Дані комерційного обліку за ТКО для резервної генеруючої установки формуються за кожний розрахунковий період відповідно до вимог Кодексу.

4.4. Валідовані дані комерційного обліку за ТКО для резервної генеруючої установки передаються до АКО через центральну інформаційно-комунікаційну платформу АКО (Датахаб) відповідно до вимог Кодексу та Регламенту.

4.5. У разі неможливості отримання фактичних даних комерційного обліку у встановлені строки їх визначення, формування та подальше коригування здійснюються відповідно до вимог Кодексу та Регламенту.

4.6. У разі отримання після формування сертифікованих даних фактичних даних, які відрізняються від даних, використаних для формування сертифікованих даних, відповідні дані підлягають коригуванню відповідно до вимог Кодексу та Регламенту.

5. Особливості завершення відпуску електричної енергії резервною генеруючою установкою

5.1. Після припинення використання резервної генеруючої установки для тимчасового електропостачання споживачів ОСР забезпечує зняття кінцевих показів ЗКО за ТКО для цієї установки та формування відповідних даних комерційного обліку.

5.2. Припинення відпуску електричної енергії резервною генеруючою установкою до електричної мережі не є підставою для припинення фізичної ТКО, створеної відповідно до глави 3 цього Порядку.

6. Використання даних комерційного обліку

6.1. Обсяг електричної енергії, відпущеної резервними генеруючими установками до електричної мережі ОСР, визначений за даними ТКО, передається до АКО.

6.2. Обсяг електричної енергії спожитої споживачем, у тому числі з використанням резервної генеруючої установки, визначається за даними відповідного вузла комерційного обліку відповідно до вимог Кодексу.

6.3. Обсяги електричної енергії, визначені за ТКО резервних генеруючих установок, використовуються ОСР для формування загального балансу електричної енергії ОЕС України відповідно до законодавства.

6.4. Віднесення обсягів електричної енергії, визначених за ТКО резервних генеруючих установок, до відповідного учасника ринку здійснюється відповідно до законодавства та рішень Регулятора.

_____

».